

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนํานโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติของกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด (บช.ปส.) เพื่อศึกษาความคิดเห็นและเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นอุปสรรคของปัจจัยต่อความสำเร็จในการนํานโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติของ บช.ปส. จำแนกตามหน่วยงาน/สังกัด และวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนํานโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติ ของ บช.ปส. ใช้วิธีแบบผสมผสาน (Mixed methods) ระหว่างระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) กับระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) เพื่อเป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนํานโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติของ บช.ปส. ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) แบ่งออกเป็น 2 วิธี คือ (1) วิธีการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) เป็นวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล (Data analysis) และสังเคราะห์ข้อมูล (Data synthesis) จากเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ ได้แก่ ตำรา วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับนโยบายทั่วไป นโยบายสาธารณะ และการนํานโยบายไปปฏิบัติ สถานการณ์ยาเสพติดโลก สถานการณ์ยาเสพติดของประเทศไทย นโยบายการปราบปรามยาเสพติดของประเทศไทย เพื่อนําผลการศึกษาไปสู่การแก้ปัญหาอุปสรรคด้านการปราบปรามยาเสพติดของไทยต่อไป (2) วิธีการสัมภาษณ์ (Interview) เป็นการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informant interview) ที่เป็นผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของ บช.ปส. 3 กลุ่ม จำนวน 36 คน โดยใช้ในการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure interview) เป็นคำถามเปิดกว้างไม่จำกัดคำตอบ จากนั้นได้นําข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นอุปสรรค ต่อความสำเร็จในการนํานโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติของ บช.ปส. ที่มีความเห็นตรงกัน 10 อันดับแรก มาเป็นตัวแปรต้นหรือตัวแปรปัจจัย (x_1-x_{10}) ต่อจากนั้นนำปัจจัยที่ได้แต่ละปัจจัยไปสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความเป็นอุปสรรคของปัจจัยต่อความสำเร็จในการนํานโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติของ บช.ปส. ซึ่งเป็นตัวแปรตาม (y) แล้วนำมาวิเคราะห์หาอิทธิพลความเป็นอุปสรรคของปัจจัยต่อความสำเร็จในการนํานโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติของ บช.ปส. ทางสถิติ ในการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ ต่อไป

ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ประกอบด้วยประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ ประชากร ได้แก่ ข้าราชการตำรวจสังกัด บช.ปส. ทุกระดับ ตั้งแต่ผู้บริหารถึงผู้ปฏิบัติการในหน่วยงานระดับกองบังคับการในสังกัด บช.ปส. จำนวน 1,097 คน กลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้จากจำนวนประชากรด้วยสูตรยามานะ (Yamane) มีจำนวน 293 คน และใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง

แบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นตามแนววัตถุประสงค์ในการวิจัย และตามหลักการในทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้ผ่านการตรวจสอบเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ได้ค่าความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (IOC) ระหว่าง 0.80-1.00 ซึ่งเมื่อนำเครื่องมือไปทดสอบ พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .962

ในขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยได้แบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้น 293 ฉบับ จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้ง 293 ฉบับมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ พบว่า มีความถูกต้องทั้งหมด แล้วนำมาประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าร้อยละ การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variances: ANOVA) การทดสอบรายคู่ด้วยวิธีทดสอบของเชฟเฟ้ (Scheffé's test) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) แบบขั้นตอน (Stepwise method)

สรุปผลการวิจัย

1. สรุปผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์หลักที่เป็นผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของ บข.ปส. 3 กลุ่ม ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการนำนโยบายแก้ไขปัญหาเสพติดไปปฏิบัติ ด้านศักยภาพของเจ้าหน้าที่กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด และด้านปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงาน สรุปได้ดังนี้

1.1 ด้านการนำนโยบายแก้ไขปัญหาเสพติดไปสู่การปฏิบัติ

กลุ่มผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานอำนวยการ พบว่า ความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นนโยบายที่มีความชัดเจนนำไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายได้ง่าย เพราะเป็นนโยบายที่กำหนดขึ้นมาเพื่อเป็นการรวมการปฏิบัติงานที่มีอยู่เดิมให้เป็นรูปแบบที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น มีความชัดเจนในเนื้อหาโครงการ มีการกำหนดขั้นตอนและกระบวนการในการปฏิบัติ มีหน่วยงานดำเนินการด้านการปราบปรามยาเสพติดอย่างต่อเนื่องเป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบ ทำให้ง่ายต่อการแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติ และบรรลุเป้าหมายได้ง่าย มีผู้บริหารส่วนน้อยมีความเห็นว่าเป็นนโยบายที่มีความชัดเจนแต่นำไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายได้ยาก เนื่องจากเป็นภารกิจในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดซึ่งเป็นภารกิจหลักของ บข.ปส. อยู่แล้ว เมื่อรัฐบาลได้จัดทำโครงการฯ และได้มอบหมายภารกิจในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดยาเสพติดให้แก่ บข.ปส. จึงเป็นหน้าที่เดิมที่กระทำกันอยู่แล้ว เจ้าหน้าที่จึงไม่กระตือรือร้น เอาจริงเอาจังในการปฏิบัติตามโครงการฯ ดังกล่าว ทำให้บรรลุเป้าหมายได้ยาก และมีผู้บริหารบางส่วนเห็นว่าเป็นนโยบายที่มีข้อบกพร่อง ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม เนื่องจากเป็นนโยบายที่เป็นการกำหนด

มาจากระดับสูงเพื่อให้ระดับล่างปฏิบัติ โดยผู้ปฏิบัติ รวมทั้งหน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพร่วมและหน่วยงานที่เป็นหน่วยปฏิบัติการ มิได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ทำให้ไม่สามารถแก้ปัญหาได้ตรงประเด็นและหรือยากแก่การนำไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย

กลุ่มเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานฝ่ายปฏิบัติการสืบสวนจับกุม (กองบังคับการตำรวจปราบปรามยาเสพติด 1-4 และกองกำกับการปฏิบัติการพิเศษ) พบว่า ความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์บางส่วนเห็นว่าเป็นนโยบายที่มีความชัดเจน นำไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายได้ง่าย โดยให้เหตุผลว่า เนื่องจากนโยบายในปัจจุบันที่ให้ถือปฏิบัติใหม่กับนโยบายที่ถือปฏิบัติอยู่ในอดีตมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน ทำให้สามารถจำแนกประเด็นและปฏิบัติงานในหน้าที่ได้ตรงกับนโยบายอย่างมีประสิทธิภาพ—เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเป็นนโยบายที่มีความชัดเจน แต่นำไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายได้ยาก เนื่องจากนโยบายโครงการดังกล่าวมีหลายหน่วยงานร่วมเป็นเจ้าภาพและงบประมาณหลายอย่างต้องกระจายไปตามส่วนราชการนั้น ทำให้มีงบประมาณสนับสนุนการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ และตามนโยบายโครงการดังกล่าวมีเจ้าภาพหลัก คือ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ส่วนเจ้าภาพร่วมคือ กระทรวงยุติธรรม เจ้าภาพรองคือ กระทรวงมหาดไทย กองบัญชาการกองทัพไทย ซึ่งยากที่จะมีการประสานงานร่วมกันได้ โดยเฉพาะราชการส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น—และมีเจ้าหน้าที่ส่วนน้อยเห็นว่าเป็นนโยบายที่มีข้อบกพร่อง ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม โดยให้เหตุผลว่า เมื่อ บข.ปส. นำนโยบายรัฐบาลไปปฏิบัติแต่ไม่ได้มีการประเมินผล ทำให้ไม่มีข้อมูลประกอบการตัดสินใจว่านโยบาย มาตรการ หรือกิจกรรมใด ได้ผลดีมากน้อยเพียงใด ควรดำเนินการต่อ หรือควรยกเลิกหรือไม่อย่างไร

กลุ่มเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านการข่าว (เจ้าหน้าที่กองบังคับการข่าวกรองยาเสพติด) พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ที่เห็นว่าเป็นนโยบายที่มีความชัดเจน นำไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายได้ง่าย ให้เหตุผลว่า เพราะเป็นนโยบายที่มีการกำหนดเจ้าภาพหลัก เจ้าภาพรอง และเจ้าภาพร่วม พร้อมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และแนวทางการปฏิบัติไว้อย่างชัดเจน หากดำเนินการได้ตามกรอบที่กำหนด ก็สามารถขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติได้โดยง่าย—ส่วนผู้ที่เห็นว่าเป็นนโยบายที่มีความชัดเจน แต่นำไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายได้ยาก ให้เหตุผลว่า เนื่องจากทุกรัฐบาลมักประกาศให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นนโยบายของรัฐบาลที่จะต้องเร่งแก้ไข แต่ในทางปฏิบัติก็ยังคงเป็นมิติของการป้องกัน ปราบปราม บำบัด รักษา ซึ่งแต่ละรัฐบาลไม่มีอะไรแปลกใหม่ เพียงแต่เปลี่ยนหัวข้อ เช่น ในสมัยรัฐบาลพรรคประชาธิปัตย์เน้นเรื่องแผน 5 รั้วป้องกัน กับ 2 โครงการหลัก พอเป็นสมัยรัฐบาลพรรคเพื่อไทยก็เปลี่ยนเป็นแผนพลังแผ่นดินขจัดสิ้นยาเสพติด ซึ่งเมื่อนำมาเปรียบเทียบกันเนื้อหาก็ไม่พ้นการป้องกัน การปราบปราม การบำบัดรักษา การฟื้นฟู แล้วก็ปล่อยให้ข้าราชการประจำ (ตำรวจ เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ส. ทหาร) เป็นผู้ปฏิบัติเช่นเดิม

1.2 ด้านศักยภาพของเจ้าหน้าที่กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับศักยภาพของกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด (บช.ปส.) ที่ได้จากการวิเคราะห์ที่คะแนนและเกณฑ์การให้คะแนนเฉลี่ย สรุปได้ดังนี้ 1) ด้านสมรรถนะขององค์กร บช.ปส. พบว่า สมรรถนะขององค์กรเกือบทุกด้าน มีศักยภาพอยู่ในระดับมาก มีศักยภาพด้านการใช้ภาษาอังกฤษด้านเดียว ที่อยู่ในระดับปานกลาง 2) ด้านความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ บช.ปส. พบว่า เจ้าหน้าที่ มีความรู้ความสามารถ อยู่ในระดับมากทุกด้าน และ 3) ด้านความรู้ความสามารถของทีมงาน บช.ปส. พบว่า ทีมงานเจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถ อยู่ในระดับมากทุกด้าน

1.3 ด้านปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงาน จากคำถามแบ่งออกเป็น 3 ข้อ

1. การปฏิบัติหน้าที่ตามโครงการปราบปรามยาเสพติดรายสำคัญและลดความเดือดร้อนของประชาชนได้บรรลุตามเป้าหมายทุกเรื่องที่ได้รับมอบหมายหรือไม่—ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดตอบว่าในการปฏิบัติหน้าที่ตามโครงการปราบปรามยาเสพติดรายสำคัญและลดความเดือดร้อนของประชาชนไม่บรรลุเป้าหมายในหลายเรื่องเพราะมีอุปสรรค

2. การปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องใดไม่บรรลุเป้าหมาย ท่านคิดว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่เป็นอุปสรรค—ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ตอบว่าในการปฏิบัติหน้าที่ไม่บรรลุเป้าหมายในหลายเรื่อง และมีอุปสรรคแตกต่างกัน ผู้วิจัยได้เลือกปัจจัยที่เป็นอุปสรรคที่ได้จากการสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ 3 กลุ่ม ที่มีความเห็นตรงกัน 10 อันดับ มาเป็นตัวแปรต้น หรือตัวแปรปัจจัย(x_1-x_{10}) แล้วนำไปสร้างแบบสอบถาม 10 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดทำแผนการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ 2) ด้านการประเมินสถานการณ์การผลิตและการค้ายาเสพติด 3) ด้านการประกอบกำลังของแต่ละหน่วยงาน 4) ด้านการจัดทำฐานข้อมูล ผู้เสพ ผู้ค้า ผู้ผลิต 5) ด้านการดำเนินคดีกับผู้ค้ารายสำคัญ 6) ด้านปัญหาของกำลังพล 7) ด้านงบประมาณ 8) ด้านการสืบสวนหาข่าวโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 9) การสกัดกั้นการลำเลียงยาเสพติดในเส้นทางสำคัญ และ 10) ศักยภาพของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน

3. ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติของ บช.ปส. โดยรวม ที่ได้จากการสัมภาษณ์ ได้แก่ (1) แผนงานและยุทธศาสตร์ปราบปรามยาเสพติดในภาพรวมเพราะเป็นแผนที่กำหนดไว้อย่างกว้าง ๆ (2) ครอบครัวยุทธศาสตร์ที่มีอ่อนแอเพราะมีความยากจน (3) เส้นทางลำเลียงยาเสพติดมีความซับซ้อนมากขึ้นเพราะความเจริญทางด้านคมนาคมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ (4) การป้องกันยาเสพติดระดับในโรงเรียน ชุมชน และสถานบริการทำได้ยาก (5) การทำลายฐานผลิตยาเสพติดขนาดใหญ่ทำไม่ได้เพราะตั้งอยู่ในต่างประเทศ (6) ราคาขายยาเสพติดเป็นแรงจูงใจให้มีผู้กระทำผิดไม่สิ้นสุด (7) กลุ่มผู้ค้ายาเสพติดบัญชาการ "ซื่อ-ชาย" กันอยู่ในเรือนจำ (8) ตำรวจข้องเกี่ยวกับยาเสพติดเสียเอง (9) การบังคับให้

ผู้เสพยาเข้ารับการบำบัดไม่สัมฤทธิ์ผล และ(10) การนำนโยบายไปปฏิบัติโดยรวมมักไม่ประสบความสำเร็จ—เพราะการปฏิบัติงานบางหน่วยงานขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ เทคโนโลยีที่ทันสมัย ยานพาหนะ รวมทั้งขาดแคลนงบประมาณเงินล่อซื้อ และขั้นตอนระเบียบปฏิบัติในการเบิกยืมเงินมีความยุ่งยาก

2. สรุปผลการวิจัยเชิงปริมาณ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณทางสถิติ แบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอน คือ 1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ 3) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นอุปสรรคของปัจจัยต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ 4) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นอุปสรรคของปัจจัยต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ของ บข.ปส. จำแนกตามหน่วยงาน/สังกัด 5) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติของ บข.ปส. และ 6) ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณอิทธิพลความเป็นอุปสรรคของปัจจัยต่อความสำเร็จในการนำนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติของ บข.ปส. สรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามหน่วยงาน/สังกัด พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นข้าราชการตำรวจที่สังกัดกองบังคับการตำรวจปราบปรามยาเสพติด 3 มีจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 23.9 รองลงมา ได้แก่ กองบังคับการตำรวจปราบปรามยาเสพติด 2 ร้อยละ 20.5 กองบังคับการตำรวจปราบปรามยาเสพติด 4 ร้อยละ 18.1 กองบังคับการตำรวจปราบปรามยาเสพติด 1 ร้อยละ 16.0 กองบังคับการอำนวยการ ร้อยละ 10.6 กองบังคับการข่าวกรองยาเสพติด ร้อยละ 7.5 และน้อยที่สุด ได้แก่ กองกำกับการปฏิบัติการพิเศษ ร้อยละ 3.4

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อยู่ในระดับมากมี 4 ด้าน มีค่าเฉลี่ยระหว่าง ($\bar{x} = 3.50 - \bar{x} = 3.66$) ได้แก่ สักยภาพของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน (x_{10}) การสกัดกั้นยาเสพติดในเส้นทางสำคัญ (x_9) การประกอบกำลังของแต่ละหน่วยงาน (x_3) และปัญหากล้าพลัง (x_6) ส่วนปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ อยู่ในระดับปานกลางมี 6 ด้าน มีค่าเฉลี่ยระหว่าง ($\bar{x} = 3.41 - \bar{x} = 3.49$) ได้แก่ การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ (x_1) การหาข่าวโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (x_8) งบประมาณ (x_7) สถานการณ์การผลิตและการค้ายาเสพติด (x_2) การจัดทำฐานข้อมูลผู้เสพยา ผู้ค้า ผู้ผลิต (x_4) และการดำเนินคดีกับผู้ค้ารายสำคัญ (x_5) ทั้งนี้ ผู้ที่ตอบว่าปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่มากที่สุด ได้แก่ ด้านศักยภาพของเจ้าหน้าที่ใน

การปฏิบัติงาน (x_{10}) คิดเป็นร้อยละ 21.5 ผู้ที่ตอบว่าปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่มาก ได้แก่ ด้านการหาข่าวโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (x_8) คิดเป็นร้อยละ 26.3 และผู้ที่ตอบว่าปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ปานกลาง ได้แก่ ด้านการดำเนินคดีกับผู้ร้ายสำคัญ (x_9) มีจำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 71.3

3. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติของ บช.ปส.

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติของ บช.ปส.จากแบบสอบถามแบบการประเมินค่า 5 ระดับ จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 293 คน พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติของ บช.ปส. โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนรายด้านอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก

4. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ จำแนกตามหน่วยงาน/สังกัด บช.ปส.

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ จำแนกตามหน่วยงาน/สังกัด บช.ปส. จำนวน 4 กลุ่ม พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 จำนวน 9 ด้าน และนำไปทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีทดสอบของเชฟเฟ้ (Scheffé's test) สรุปได้ดังนี้

4.1 การเปรียบเทียบด้านการจัดทำแผนการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างสังกัดกองบังคับการอำนวยการแตกต่างจากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างสังกัดกองบังคับการตำรวจปราบปรามยาเสพติด 1-4 และความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างสังกัดกองบังคับการตำรวจปราบปรามยาเสพติด 1-4 แตกต่างจากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างสังกัดกองบังคับการข่าวกรองยาเสพติด กับของกลุ่มตัวอย่างสังกัดกองกำกับการปฏิบัติการพิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 การเปรียบเทียบด้านการประเมินสถานการณ์การผลิตและการค้ายาเสพติด พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างสังกัดกองบังคับการอำนวยการแตกต่างจากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างสังกัดกองบังคับการตำรวจปราบปรามยาเสพติด 1-4 และกองกำกับการปฏิบัติการพิเศษ ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างสังกัดกองบังคับการตำรวจปราบปรามยาเสพติด 1-4 แตกต่างจากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างสังกัดกองบังคับการข่าวกรองยาเสพติด และความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างสังกัดกองบังคับการข่าวกรองยาเสพติดแตกต่างจากของกลุ่มตัวอย่างสังกัดกองกำกับการปฏิบัติการพิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างสังกัดกองบังคับการข่าวกรองยาเสพติด และกองกำกับการปฏิบัติการพิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.9 การเปรียบเทียบด้านศักยภาพของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างสังกัดกองบังคับการอำนาจการแตกต่างจากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างสังกัดกองบังคับการตำรวจปราบปรามยาเสพติด 1-4 และความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างสังกัดกองบังคับการตำรวจปราบปรามยาเสพติด 1-4 แตกต่างจากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างสังกัดกองบังคับการข่าวกรองยาเสพติด และกองกำกับการปฏิบัติการพิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เป็นอุปสรรค ต่อความสำเร็จในการนำนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติของ บข.ปส.

5.1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติของ บข.ปส. พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของตัวแปรปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติของ บข.ปส. มีค่าอยู่ระหว่าง .66-.87 โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางถึงระดับสูงระหว่างตัวแปรปัจจัยทุกตัว และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เป็นอุปสรรคอยู่ระหว่าง .86-.91 โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางถึงระดับสูงระหว่างตัวแปรปัจจัยทุกตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.2 ค่าสหสัมพันธ์พหุของตัวแปรปัจจัยต่อที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติของ บข.ปส. พบว่า ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการประกอบกำลังของแต่ละหน่วยงาน (x_3) ซึ่งพบว่ามีค่าสหสัมพันธ์พหุ (R) เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเพิ่มปัจจัยที่เป็นอุปสรรค ด้านอื่น ๆ เข้าไป พบว่า ค่าสหสัมพันธ์พหุ (R) เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกขั้นตอนที่เพิ่มปัจจัยเข้าไป สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ 10 ด้าน คือ ปัจจัยด้านการประกอบกำลังของแต่ละหน่วยงาน (x_3) ด้านปัญหาของกำลังพล (x_6) ด้านศักยภาพของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน (x_{10}) ด้านการจัดทำฐานข้อมูลผู้เสพผู้ค้ำ ผู้ผลิต (x_4) ด้านการประเมินสถานการณ์การผลิตและการค้ายาเสพติด (x_2) ด้านการสืบสวนหาข่าวโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (x_8) ด้านการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ (x_1) ด้านงบประมาณ (x_7) ด้านการดำเนินคดีกับผู้ค้ารายสำคัญ (x_5) และด้านการสกัดกั้นยาเสพติดในเส้นทางสำคัญ (x_9) ประกอบกันตามลำดับ

5.3 ค่าน้ำหนักความสำคัญของการพยากรณ์ตัวแปรปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในรูปคะแนนมาตรฐาน พบว่า ปัจจัยด้านการประกอบกำลังของแต่ละหน่วยงาน (x_3) เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติของ บข.ปส. มากที่สุด และตัวแปรปัจจัยด้านการสกัดกั้น

ยาเสพติดในเส้นทางสำคัญ (x_9) เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติของ บข.ปส. น้อยที่สุด

5.4 สมการแสดงอิทธิพลของตัวแปรปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปสู่การปฏิบัติของ บข.ปส. มีดังนี้

$$y' = a + b_3x_3 + b_6x_6 + b_{10}x_{10} + b_4x_4 + b_2x_2 + b_8x_8 + b_1x_1 + b_7x_7 + b_5x_5 + b_9x_9$$

$$y' = 2.005 + .181x_3 + .173x_6 + .126x_{10} + .136x_4 + .122x_2 + .114x_8 + .094x_1 + .083x_7 + .091x_5 + .079x_9$$

6. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณอิทธิพลของปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติของ บข.ปส.

6.1 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณอิทธิพลของตัวแปรปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติของ บข.ปส. ทั้ง 10 ด้าน คือ ด้านการประกอบกำลังของแต่ละหน่วยงาน (x_3) ด้านปัญหากำลังพล (x_6) ด้านศักยภาพของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน (x_{10}) ด้านการจัดทำฐานข้อมูลผู้เสพ ผู้ค้า ผู้ผลิต (x_4) ด้านสถานการณ์การผลิตและการค้ายาเสพติด (x_2) ด้านการหาข่าวโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (x_8) ด้านการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ (x_1) และด้านงบประมาณ (x_7) ด้านการดำเนินคดีกับผู้ค้ารายสำคัญ (x_5) และด้านการสกัดกั้นยาเสพติดในเส้นทางสำคัญ (x_9) ที่เข้าสู่สมการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.2 การถดถอยพหุคูณอิทธิพลของตัวแปรปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติของ บข.ปส. ทั้ง 10 ด้าน เริ่มจากปัจจัย x_3 มีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณที่น้อยที่สุด เพราะเป็นตัวแรกที่เข้าสมการไม่มีปัจจัยอื่นเสริมหรือสนับสนุน และนับตั้งแต่ปัจจัย x_6 ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณสูงขึ้นเพราะมีปัจจัย x_3 เสริมอยู่ ปัจจัย x_{10} ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณสูงขึ้น เพราะมีปัจจัย x_3 x_6 เสริมอยู่ ปัจจัยแต่ละตัวที่เข้าสมการจะเสริมกันจึงทำให้ปัจจัยตัวถัดไปมีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณสูงขึ้นไปเรื่อย ๆ จะเห็นว่า ปัจจัย x_3 x_6 x_{10} x_4 x_2 x_8 x_1 x_7 x_5 เป็นตัวเสริมทำให้ปัจจัย x_9 มีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณสูงสุด ประกอบกันโดยรวม มีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (R) = .987 มีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) = .975 หรือมีอิทธิพลที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 97.5 และมีความคลาดเคลื่อนในการเป็นอุปสรรคเท่ากับ .052

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติของ บข.ปส. ด้วยการใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติของ บข.ปส. ที่เข้าสู่สมการ จำนวน 10 ปัจจัย ผู้วิจัยจะนำเสนอเฉพาะปัญหาของแต่ละปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติของ บข.ปส. มาอภิปรายเท่านั้น สรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านการประกอบกำลังของแต่ละหน่วยงาน (x_3)

จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านการประกอบกำลังของแต่ละหน่วยงานเป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติของ บช.ปส. มีสาเหตุมาจากปัญหาหลายประการ เช่น การขาดการประสานงานที่ดีของแต่ละหน่วยงาน ขาดการฝึกอบรม และ ทบทวนยุทธวิธีร่วมกันระหว่างหน่วยงาน ขาดการรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานร่วมปฏิบัติอื่น ขาดความร่วมมือร่วมใจของกำลังพลต่างหน่วยงาน และขาดความไว้วางใจกันระหว่างหน่วยงาน ดังนั้น จึงเป็นการยากที่จะทำให้กำลังพลแต่ละหน่วยงานที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีผู้บังคับบัญชาต่างกัน จะสามารถให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารโครงการไม่ควรมองข้ามเพราะอาจนำไปสู่การเป็นอุปสรรคในระดับสูงได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาปัญหาการนำนโยบายไปปฏิบัติของ Yin และคณะ (Yin et al., 1977) ที่พบว่า ปัญหาการนำนโยบายไปปฏิบัติจะมีมาก ถ้าสมาชิกในองค์กรหรือหน่วยปฏิบัติไม่ให้ความร่วมมือ และเอ็ดเวิร์ดส์ (Edwards, 1980) ที่เขียนหนังสือชื่อ Implementing public policy มีสาระสำคัญว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ ทรัพยากรที่เพียงพอ และมีระดับของการสนับสนุนจากฝ่ายต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก

2. ปัจจัยด้านปัญหากำลังพล (x_6)

จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านปัญหากำลังพลเป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติของ บช.ปส. เนื่องจากมีปัญหาเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอกับปริมาณงานที่เพิ่มมากขึ้น เจ้าหน้าที่ต้องทำงานหลายหน้าที่และขาดประสบการณ์การปฏิบัติงาน ขาดเจ้าหน้าที่ที่เชี่ยวชาญเฉพาะในด้านการสืบสวนคดียาเสพติด เจ้าหน้าที่ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ เพราะเสี่ยงอันตราย และการใช้บุคลากรไม่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับ ปรีชา การิยะ (2546) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการนำนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ไปปฏิบัติ กรณีศึกษาศูนย์ปฏิบัติการเพื่อต่อสู้และเอาชนะยาเสพติดจังหวัดสระบุรี ในด้านปัญหาอุปสรรคในการนำนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติ พบว่า ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของบุคลากรไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานเฉพาะกิจของงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานไม่เพียงพอ บุคลากรไม่ได้มีการกิจเฉพาะงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น

3. ปัจจัยด้านศักยภาพของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน (x_{10})

จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านศักยภาพของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานเป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติของ บช.ปส. มีสาเหตุมาจากปัญหาเจ้าหน้าที่ขาดความสามารถในการสืบสวนติดตามคดียาเสพติดที่มีความสลับซับซ้อน ตามไม่ทันความเปลี่ยนแปลงในกรหลักießงกฎหมายของผู้กระทำผิด ถูกขัดขวางจากผู้มีอิทธิพลที่มีแนวโน้มใช้ความรุนแรง ติดตามตัวผู้กระทำผิดได้ยาก โดยเฉพาะกรณีที่เป็นอาชญากรรมข้ามชาติ และขาดความสามารถ

ในการเชื่อมโยงข้อมูลสำคัญระหว่างหน่วยงาน สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับ ออสโมนาลิเยฟ (Osmonaliev, 2005: 1-2) ที่ศึกษางานวิจัยเรื่อง “การพัฒนา นโยบายต่อต้านยาเสพติดในเอเชียกลาง กรณีศึกษามิติทางกฎหมายและการเมือง” พบว่า ประเทศต่างๆ ในภูมิภาคนี้ได้ค่อยๆ พยายามจัดการกับภัยต่างๆ อันเกิดจากยาเสพติดที่ต้องห้ามตามกฎหมายเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ต่างก็ไม่มีทั้งโครงสร้างเชิงสถาบัน ความรู้ความชำนาญ ประสบการณ์ หรือทรัพยากรดังเช่นประเทศที่พัฒนาแล้วมีกัน แต่บ่อยครั้งก็มักไม่สามารถใช้กลวิธีนานาประการจัดการกับการค้ายาเสพติดและผลพวงที่เกิดขึ้นตามมาได้ ขณะเดียวกันก็ไม่มีประเทศใดเลยที่มีกลวิธีที่สมบูรณ์แบบสำหรับใช้กับนโยบายต่อต้านยาเสพติด และโดยที่ไม่มีกลวิธีเช่นว่านี้ ความพยายามของแต่ละประเทศในอันที่จะต่อต้านยาเสพติดจึงไม่น่าจะประสบผลสำเร็จได้ และจอม สิ้นน้อย (2545) ได้ทำการศึกษาการนำนโยบายปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในเขตรับผิดชอบของสถานีตำรวจอำเภอเมืองสตูลไปปฏิบัติ พบว่า การนำนโยบายไปปฏิบัตินั้นมีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานเป็นอันมาก เจ้าพนักงานตำรวจผู้ปฏิบัติงานได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน พบว่า ร้อยละ 26.6 แสดงความคิดเห็นว่า จำนวนเจ้าพนักงานตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการสืบสวนและด้านการปราบปรามยาเสพติดยังไม่เพียงพอกับสภาพปัญหาและการแพร่ระบาดของยาเสพติด

4. ปัจจัยด้านการจัดทำฐานข้อมูลผู้เสพ ผู้ค้า ผู้ผลิต (x_4)

จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านการจัดทำฐานข้อมูลผู้เสพ ผู้ค้า ผู้ผลิตเป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติของ บข.ปส. เนื่องมาจากปัญหาขาดบุคลากรในการวางแผนระบบการจัดทำฐานข้อมูล บุคลากรขาดความรู้ความชำนาญในด้านการวิเคราะห์ข้อมูล ขาดบุคลากรที่ทำหน้าที่ในการควบคุมดูแลฐานข้อมูล ขาดการรักษาความปลอดภัยของระบบข้อมูลข่าวสาร และขาดชุดปฏิบัติการที่ครอบคลุมทั้งระบบ เช่น ชุดวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร ชุดสะกดรอยติดตาม ชุดเครื่องมือพิเศษ และชุดตรวจสอบทรัพย์สิน เป็นต้น ปัญหาดังกล่าวจึงเป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ สอดคล้องกับ สปรอตต์ (Spratt, 2009: v) ที่ได้รายงานเรื่องการวิเคราะห์อุปสรรคในการใช้นโยบาย กรณีแนวคิดและการทดสอบนำร่องใน 3 ประเทศ ซึ่งได้แก่ประเทศจีน อินโดนีเซีย และเวียดนามไว้ว่า สิ่งที่ต้องพิจารณาในการนำนโยบายไปใช้จำนวน 1 ใน 5 ข้อ คือ การมีทรัพยากรที่จำกัด ล้วนมีผลทำให้กระบวนการนำนโยบายไปใช้อ่อนล้าลง ทั้งในระดับบุคลากรและในระดับองค์กรที่นำนโยบายไปปฏิบัติ

5. ปัจจัยด้านการประเมินสถานการณ์การผลิตและการค้ายาเสพติด (x_2)

จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านการประเมินสถานการณ์การผลิตและการค้ายาเสพติดเป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติของ บข.ปส. มีสาเหตุมาจากการประเมินสถานการณ์ผิดพลาดทั้งด้านการผลิตและการค้ายาเสพติดเพราะขาดข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและการค้ายาเสพติดที่ชัดเจน แต่ละหน่วยงานขาดการประสานงาน

แลกเปลี่ยนข้อมูล มีหน่วยงานร่วมหลายหน่วยทำให้การจัดเก็บข้อมูลกระจาย และบางหน่วยมีการปิดบังข้อมูล ข้อมูลด้านการข่าวไม่ชัดเจน สลับซับซ้อน และไม่เพียงพอ และขาดความต่อเนื่องของนโยบายเนื่องจากเปลี่ยนผู้นำองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับ แอตเทเวลและเกอร์สไตน์ (Attewell & Gerstein, 1979) ที่ได้ศึกษากรณีความล้มเหลวของการนำนโยบายการบำบัดยาเสพติดไปปฏิบัติในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า ความล้มเหลวของนโยบายมีสาเหตุหลักมาจากการที่รัฐบาลกลาง (Federal Government) ตั้งเกณฑ์ตัวชี้วัดของเป้าหมายที่ผิดพลาด ส่วนยูนิสและเดวิดสัน (Younis & Davidson, 1990, p. 3) กล่าวว่า ปัญหาเสพติดเป็นปัญหาที่มีลักษณะพิเศษ มีความซับซ้อนแปรปรวน และทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นตามกาลเวลา หากที่จะหามาตรการป้องกันหรือขจัดปัญหาได้อย่างเด็ดขาด นอกจากนั้น ลักษณะและสถานการณ์ยาเสพติดที่ผ่านมายังบ่งบอกถึงความไม่สิ้นสุดของปัญหา ในขณะที่ผู้รับผิดชอบได้นำนโยบายและแผนตามมาตรการต่างๆ ไปปฏิบัติแล้ว ก็ยังอาจก่อให้เกิดปัญหาใหม่ตามมาอีกได้ ผลกระทบเช่นนี้จะเกิดขึ้นต่อเนื่องเป็นวัฏจักรไม่มีที่สิ้นสุด และเป็นเรื่องเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่มีมูลค่ามหาศาล แต่จะปล่อยให้ล้มเหลวไม่ได้เพราะเป็นปัญหาต่อความมั่นคงของชาติและความสงบสุขของประชาชน

6. ปัจจัยด้านสืบสวนหาข่าวโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (x_6)

จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านสืบสวนหาข่าวโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติของ บช.ปส. เนื่องจากปัญหาขาดวัสดุอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสืบสวนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ บุคลากรบางส่วนไม่ยอมรับเทคโนโลยีสมัยใหม่และเรียนรู้ได้ช้า จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานรับข้อมูลข่าวสารทางอินเทอร์เน็ตไม่เพียงพอ และการเปลี่ยนแปลงทีมงานด้านเทคโนโลยีบ่อยทำให้ขาดผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งสอดคล้องกับ จอม สิงห์น้อย (2545) ที่ได้ทำการศึกษานำนโยบายปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในเขตรับผิดชอบของสถานีตำรวจอำเภอเมืองสตูลไปปฏิบัติ พบว่า ชุดปฏิบัติการสืบสวนปราบปรามยาเสพติดยังขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ขาดผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ การใช้กล้องวิดีโอ เป็นต้น

7. ปัจจัยด้านการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ (x_7)

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติเป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติของ บช.ปส. มีปัญหาจากการกำหนดเป้าหมายของนโยบายไม่ชัดเจน ผู้ปฏิบัติขาดความใส่ใจที่จะปฏิบัติตามแผน ขาดความเป็นเอกภาพเนื่องจากมีเจ้าภาพร่วมหลายหน่วยงานร่วมปฏิบัติ ทำให้เป็นอุปสรรคในการประสานงาน ผู้บังคับบัญชาให้ความสำคัญในด้านปราบปรามมากกว่าด้านอำนวยและสนับสนุน การแต่งตั้งโยกย้ายประจำปีทำให้ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินการตามนโยบาย ซึ่งสอดคล้องกับ อินแกรมและแมนน์ (Ingram & Mann, 1980) ที่ได้ทำการศึกษาว่าเหตุใดนโยบายบางนโยบายจึงประสบ

ความสำเร็จ ในขณะที่อีกหลายนโยบายต้องล้มเหลว จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัตินั้นมี 6 ด้านด้วยกัน คือ (1) ความชัดเจนของผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้อง (2) ความต้องการของสังคม (3) นโยบายแต่ละอย่างอาจมีข้อดีและข้อเสียต่างกัน (4) ปัญหาจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม (5) ความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายหนึ่งกับนโยบายอื่น ๆ และ (6) การกำหนดขอบเขตของปัญหาและวัตถุประสงค์ของนโยบายไม่ชัดเจน และ วรเดช จันทรศร (2551: 1-2) ได้กล่าวว่า เนื่องจากนโยบายของรัฐเป็นเสมือนแนวทางสำคัญในการดำเนินงานของรัฐและหน่วยงานภาครัฐทุกแห่ง ด้วยเหตุที่นโยบายเป็นแนวทางของ “กิจกรรม” ต่าง ๆ ที่รัฐบาลจัดทำขึ้นหรือ “แผนงาน หรือ โครงการ” หรือ “แนวทางปฏิบัติที่รัฐหรือหน่วยงานของรัฐได้กำหนดขึ้น” โดยมีเจตนาเพื่อการแก้ปัญหาทั้งในระยะสั้นและระยะยาว แต่ส่วนใหญ่ในการส่งเสริมหรือผลักดันนโยบาย แผนงาน หรือ โครงการด้านต่างๆ เพื่อให้บังเกิดผลสำเร็จนั้นยังมีเพียงส่วนน้อย อีกทั้งสาเหตุของความล้มเหลวที่เกิดขึ้นมักไม่แน่ชัด จนเป็นผลทำให้ นโยบาย แผนงาน หรือ โครงการต้องล้มเลิกไปในที่สุดก็มี บางนโยบายไม่ประสบความสำเร็จ บางนโยบายไม่ได้นำบางส่วนมาดำเนินการ บางนโยบายล้มเหลว ส่งผลเสียหายหลายด้านด้วยกัน เช่น ด้านงบประมาณ บุคลากร และเวลา ยังทำให้เกิดปัญหาหลายประการตามมา ส่งผลกระทบต่อประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม

8. ปัจจัยด้านงบประมาณ (x_7)

จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านงบประมาณ เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติของ บช.ปส.เนื่องมาจากปัญหามิงบประมาณในการดำเนินงานไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานจริง ขาดงบประมาณในการจัดซื้ออาวุธ ยุทโธปกรณ์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ใช้นับสนุนในการปฏิบัติงาน ขาดงบประมาณในการจัดฝึกอบรมให้ความรู้ด้านต่างๆ เกี่ยวกับการปราบปรามยาเสพติดแก่เจ้าหน้าที่ ขาดงบประมาณด้านการล่อซื้อและค่าตอบแทนแก่ประชาชนที่ให้ข่าว ทำให้ขาดความร่วมมือจากประชาชน และงบประมาณค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานเสี่ยงอันตรายมีน้อย ซึ่งสอดคล้องกับ เอ็ดเวิร์ดส์ (Edwards, 1980) ที่ได้เขียนหนังสือชื่อ *Implementing public policy* มีสาระสำคัญว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ ทรัพยากรที่เพียงพอ และมีระดับของการสนับสนุนจากฝ่ายต่างๆ เป็นจำนวนมาก ส่วนชวลิต วิสวลิตกพันธ์ (2544) ทำการศึกษา นโยบายการปราบปรามยาเสพติดเพื่อศึกษาแนวทางในการป้องกันและปราบปรามปัญหายาบ้า พบว่า แนวคิดเรื่องการกำหนดนโยบายการปราบปรามยาบ้า มีผลต่อสภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศอย่างมาก ดังนั้น ผู้กำหนดนโยบายต้องตระหนักถึงความจริงของปัญหาที่เกิดขึ้น การกำหนดนโยบายในการทำงานแต่ละอย่างต้องแตกต่างกันออกไป และบางอย่างยังต้องขึ้นอยู่กับบริบทของการกำหนดนโยบายนั้นๆ และทุกคนในชาติควรมีความตระหนัก ร่วมกันในการช่วยกันแก้ไขปัญหายาบ้าที่ระบาดอยู่และเป็นภัยต่อประเทศไทย และจอม สิงห์น้อย (2545) ได้ทำการศึกษาการนำนโยบายปราบปรามผู้กระทำผิดเกี่ยวกับ

ยาเสพติดในเขตรับผิดชอบของสถานีตำรวจอำเภอเมืองสตูลไปปฏิบัติ ได้พบปัญหาเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินล่อซื้อยาเสพติด เงินสินบนรางวัลนำจับ เงินค่าตอบแทนประชาชนหรือเงินค่าข่าว เนื่องจากการได้รับการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาในจำนวนที่น้อยไม่เพียงพอ และมีขั้นตอนในการเบิกจ่ายเงินล่าช้า ทำให้เกิดผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่สืบสวนปราบปรามยาเสพติด ได้ผลไม่เต็มที่

9. ปัจจัยด้านการดำเนินคดีกับผู้ค้ารายสำคัญ (x₉)

จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านการดำเนินคดีกับผู้ค้ารายสำคัญเป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติของ บข.ปส. เนื่องจากมีปัญหาด้านข้อกฎหมายในเรื่องพยานหลักฐานเป็นอุปสรรคในดำเนินคดี เจ้าหน้าที่ชุดจับกุมขาดความรู้เกี่ยวกับกฎหมายลักษณะพยาน ระยะเวลาในการควบคุมตัวผู้ต้องหาเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินคดีตัวชี้วัดของหน่วยงานเน้นการจับกุมเชิงปริมาณมากกว่าวิธีการนำผู้กระทำความผิดมาลงโทษ และผู้ต้องหาที่ถูกจับกุมได้ ส่วนใหญ่ไม่ใช่ผู้บงการรายใหญ่ ซึ่ง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2552: 1) ได้รายงานถึงสถานการณ์กลุ่มการค้ายาเสพติดรายสำคัญขนาดใหญ่ว่า ได้เปลี่ยนรูปแบบการค้าไปจากเดิม จากการรายงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่า กลุ่มการค้ายาเสพติดรายสำคัญได้มีความเชื่อมโยงกับการค้าทางชายแดนและเชื่อมโยงกับเรือนจำ โดยครอบคลุมพื้นที่จังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ และมีแนวโน้มที่จะขยายตัวมากขึ้น เพราะกลุ่มหรือเครือข่ายการค้ารายสำคัญขนาดใหญ่ ได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงรูปแบบทางการค้าไปจากเดิม ทำให้มีขีดความสามารถกระจายยาเสพติดได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

10. ปัจจัยด้านการสกัดกั้นยาเสพติดในเส้นทางสำคัญ (x₁₀)

จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านการสกัดกั้นยาเสพติดในเส้นทางสำคัญเป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติของ บข.ปส. มีสาเหตุมาจากปัญหาด้านโครงสร้างการคมนาคมของประเทศมีลักษณะซับซ้อน ทำให้การตรวจสอบควบคุมทำได้ยาก ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในการดำเนินการ ยานพาหนะที่มีประสิทธิภาพไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ขาดอาวุธ ยุทโธปกรณ์ และเครื่องมือสื่อสารที่ทันสมัยที่จะใช้สกัดกั้นผู้ลำเลียงยาเสพติด ขาดความรู้เกี่ยวกับเส้นทางที่ผู้ค้าใช้เป็นเส้นทางลำเลียงยาเสพติดในท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2552: 1) ที่ได้รายงานว่า ผู้ค้ายาเสพติดได้พัฒนาขีดความสามารถในการนำเข้า การลำเลียง และการกระจายยาเสพติดได้อย่างรวดเร็ว ผู้ค้าได้เปลี่ยนจากวิธีการลักลอบนำเข้าจากปริมาณครั้งละมากๆ มาเป็นปริมาณครั้งละไม่มาก และใช้ผู้รับจ้างลำเลียงหลาย ๆ ราย เพื่อลดการสูญเสียเมื่อถูกจับกุม นอกจากนี้จะเปลี่ยนวิธีลำเลียงอยู่เสมอเพื่อหลีกเลี่ยงการตรวจจับของเจ้าหน้าที่ เช่น ส่งทางพัสดุไปรษณีย์ และการใช้รถบรรทุกาแพงในการลำเลียงยาเสพติด เป็นต้น ทำให้สถิติการจับกุมมักจะได้แต่รายย่อยๆ และแต่ละครั้งจะยึดยาเสพติดได้ในจำนวนไม่มาก

จะเห็นว่าปัจจัยแต่ละด้านล้วนเป็นอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการนำนโยบายแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตไปปฏิบัติของ บข.ปส. ทั้งสิ้น มากน้อยต่างกัน แต่เมื่อนำตัวแปรปัจจัยที่เป็นอุปสรรคมาหาอิทธิพลของความเป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตไปปฏิบัติ พบว่า ปัจจัยแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันและเสริมหรือสนับสนุนในทางบวกในทิศทางเดียวกัน ทำให้เห็นภาพรวมของปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตไปปฏิบัติของ บข.ปส. ได้อย่างชัดเจน

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การนำนโยบายแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตไปปฏิบัติของ บข.ปส. จะประสบความสำเร็จได้ยาก เนื่องจากมีความผิดพลาดตั้งแต่การให้มีเจ้าภาพหลายหน่วยงานร่วมกันรับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ดังนั้น จึงเป็นการยากที่เจ้าหน้าที่จากหลายหน่วยงานที่มีประสบการณ์และศักยภาพในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความรู้ความสามารถต่างกัน มีผู้บังคับบัญชาต่างกัน มีความเชื่อและความคิดเห็นต่างกัน จะสามารถร่วมกันทำงานปราบปรามยาเสพติดที่ผู้ค้ำมีวิธีการหลบหนีที่ยากแก่การจับกุมได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือบังเกิดผลสำเร็จเพียงส่วนน้อย ย่อมส่งผลเสียหายหลายด้าน เช่น ด้านงบประมาณ บุคลากร เวลา และยังทำให้เกิดปัญหาหลายประการตามมา ส่งผลกระทบต่อตั้งแต่ระดับชาติ ระดับท้องถิ่น และต่อประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาเรื่องปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตไปปฏิบัติของ บข.ปส. ได้แก่ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ข้อเสนอแนะข้อเสนอแนะในการดำเนินงานต่อไป ข้อเสนอแนะในการนำนโยบายไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จ และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป สรุปได้ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. นโยบายการแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตควรกำหนดขึ้นจากข้อเท็จจริง มีความเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน และเป็นระบบที่ผู้ปฏิบัติทุกระดับสามารถเข้าใจได้ถูกต้องตรงกันและนำไปปฏิบัติได้ผลจริง และควรมีความต่อเนื่อง แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลใหม่ก็ตาม
2. ควรมีการจัดทำแผนในการดำเนินการ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในการแก้ไข การป้องกันปราบปรามยาเสพติด เช่น แผนการสร้างพลังของชุมชนเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด แผนการบังคับใช้กฎหมาย แผนความร่วมมือบูรณาการระหว่างหน่วยงาน เป็นต้น
3. ในการดำเนินนโยบายตามแผนหรือโครงการ ควรแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนให้เข้ามาเป็นแนวร่วมกับตำรวจ ตามหลักการตำรวจคือประชาชน และประชาชนคือตำรวจ เพื่อให้ประชาชนได้ร่วมกันป้องกันปัญหาสุขภาพจิตเพื่อลูกหลานและคนในครอบครัว ใน

การป้องกันไม่ให้ลูกหลานเสพยา และเป็นแหล่งข่าวในการแจ้งข้อมูลผู้เสพยา ผู้ค้าให้แก่อำรวจ อีกส่วนหนึ่ง

ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานต่อไป

จากการศึกษาเรื่องปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการนำนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติของกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด (บช.ปส.) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเฉพาะโครงการปราบปรามยาเสพติดรายสำคัญและลดความเดือดร้อนของประชาชน ซึ่งเป็น 1 ใน 7 โครงการหลักของนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติด ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการดำเนินงานต่อไป ดังนี้

1. ด้านยุทธศาสตร์ปราบปรามยาเสพติด ควรจัดให้มีการฝึกอบรมผู้ปฏิบัติทั้งด้านเทคโนโลยีและด้านยุทธวิธีให้สามารถปฏิบัติได้ถูกต้องตรงกัน

2. ด้านการควบคุมแผน ควรมีการวิเคราะห์และจัดทำแผนการควบคุมการแพร่กระจายของยาเสพติดที่มีประสิทธิภาพ มีระยะเวลาประเมินผลที่ชัดเจน มีความต่อเนื่องแม้จำเป็นจะต้องเปลี่ยนผู้บังคับบัญชาของหน่วย

3. ด้านการข่าว ควรมีหน่วยกลางทำหน้าที่คอยประสานงานด้านการข่าว หรือมีการจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจในพื้นที่หรือจังหวัด เพื่อระดมให้ทุกฝ่ายเข้ามาร่วมในศูนย์แลกเปลี่ยนข่าวสาร ช่วยกันสืบสวนขยายผลเพื่อให้การนำไปสู่การจับกุมเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานความไว้วางใจและไม่เอาเปรียบซึ่งกันและกัน

4. ด้านบุคลากร ควรมีระบบควบคุม ตรวจสอบและกำกับดูแล ติดตามประเมินผล ฝึกอบรมและคัดสรรบุคคลที่จะมาทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานปราบปรามยาเสพติด โดยเฉพาะให้ได้คนที่มีคุณภาพ ซื่อสัตย์ ตั้งใจและรักงานด้านการปราบปรามยาเสพติดจริง ๆ และควรมีความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษดีพอสมควร เพราะต้องเกี่ยวข้องกับนักค้ายาเสพติดต่างชาติและสำหรับการประสานการปฏิบัติกับต่างชาติทุกภูมิภาค

5. ด้านกรมราชทัณฑ์ ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งเป็นที่แพร่กระจายยาเสพติด มีการทุจริตในการให้ความช่วยเหลือผู้ต้องขังสูง ควรมีการเข้มงวดกำกับดูแล และควรตรวจสอบเอาความผิดกับเจ้าหน้าที่อย่างจริงจัง

6. ด้านกฎหมาย ควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมในคดีความผิดที่เกี่ยวกับยาเสพติด หากมีเหตุผลที่เชื่อถือได้และปราศจากความสงสัยว่าจำเลยกระทำความผิดจริง เข้าข่ายนักค้ารายสำคัญ กระทำความผิดมานาน ไม่ควรให้มีสิทธิอุทธรณ์ฎีกาได้อีก

7. ด้านการให้ประชาชนมีส่วนร่วม ควรใช้ประชาชนเป็นแนวร่วม ขยายตั้งแต่รายย่อยไปสู่รายใหญ่ ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาระดับโลก การป้องกันจะเป็นแนวทางที่ดีมีประสิทธิภาพกว่าการปราบปราม รัฐควรใส่ใจในมาตรการป้องกันให้เข้มข้นกว่าที่เป็นอยู่ และการแสวงหาความ

ร่วมมือกับประชาชนในการช่วยเหลือกันและกันจะเป็นการแก้ปัญหาที่ถูกจุด เพราะประชาชนเป็นผู้ใกล้ชิดและรับรู้กับสภาพปัญหา การผลิต การค้า การเสพยาเสพติดในพื้นที่มากที่สุด

8. การป้องกันเยาวชนติดยาเสพติด โรงเรียนและผู้ปกครองควรร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด เพื่อหาทางป้องกันและหาวิธีกำจัดยาเสพติดให้หมดไปจากสถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง ควรมีการสร้างกิจกรรม กระบวนการทำงาน เสริมความเข้มแข็งในโรงเรียน สถานศึกษา และให้เยาวชนรุ่นใหม่มีภูมิคุ้มกันต่อต้านยาเสพติด และปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนได้ตระหนักปัญหาและพิษภัยของยาเสพติด

9. ผู้นำนโยบายการปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติ จะต้องหาทางแก้ไขปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการปราบปรามยาเสพติดเพื่อให้ความเดือดร้อนของประชาชนอันเกิดจากปัญหายาเสพติดลดน้อยลงหรือให้หมดไปมากที่สุด โดยจะต้องสืบสวนปราบปรามผู้มีพฤติการณ์เสพยาเสพติด นักค้าเครือข่ายรายย่อย/รายใหญ่ นักค้ายาเสพติดรายสำคัญ และผู้กระทำความผิดที่หลบหนีหมายจับอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการนำนโยบายไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะในการนำนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติของ บช.ปส. ให้ประสบความสำเร็จสูงสุด ที่ได้จากการสัมภาษณ์ แบ่งเป็นด้านต่างๆ ได้ดังนี้

1. ด้านผู้บริหาร ควรจะมองเห็น นโยบายของรัฐที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติมากกว่าทำงานโดยยึดหลักของตัวบุคคลในสำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือบุคคลในคณะรัฐบาล ควรเร่งรัดดำเนินการในการเสนอการแต่งตั้งชุดตำรวจไปทำงานในประเทศที่เป็นต้นทางการนำเข้ายาเสพติด เพื่อป้องกันการนำเข้ายาเสพติดตั้งแต่อยู่ประเทศเพื่อนบ้าน

2. ด้านผู้บังคับบัญชา ควรมีความจริงใจในการดำเนินนโยบายและแก้ไขปัญหา การจัดการด้านการข่าวควรมีนโยบายที่ชัดเจนทั้งในด้านความปลอดภัย การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และแนวทางการใช้ข้อมูล การคัดเลือกบุคลากรในการปฏิบัติหน้าที่ควรพิจารณาจากความรู้ความสามารถและความเหมาะสม ควรมีการส่งบุคลากรด้านเทคโนโลยีไปอบรมหาความรู้เพิ่มเติมโดยสม่ำเสมอและมีแนวทางในการถ่ายทอดความรู้ที่ชัดเจน ควรมีค่าตอบแทนพิเศษสำหรับบุคลากรด้านเทคโนโลยี เนื่องจากถือเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ควรสนับสนุนในด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ให้มีปริมาณเพียงพอ

3. ด้านการประชาสัมพันธ์ ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบและตระหนักถึงโทษ พิษภัยของยาเสพติด ที่มีทั้งต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม เสริมสร้างหลักประกันในความปลอดภัยของประชาชนที่มีส่วนช่วยเหลือในกิจกรรมการป้องกันยาเสพติด หรือการรักษาความลับในการแจ้งเบาะแสข้อมูลการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือสนับสนุนให้มีการจัดตั้งสายข่าวในชุมชน รวมถึงสนับสนุนให้เกิดชมรมอาสาสมัครเพื่อต่อต้านยาเสพติดในเขตชุมชนหรือโรงเรียน

4. ด้านหน่วยงาน แต่ละหน่วยงานควรจะต้องพิจารณาคัดเลือกบุคคลเพื่อทำหน้าที่หัวหน้าชุดปฏิบัติการปราบปรามยาเสพติด ควรจะมีการพิจารณาด้วยความระมัดระวัง รอบคอบ สรรหาตัวบุคคลที่เหมาะสมโดยพิจารณาจากความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงานยาเสพติด และไม่มีประวัติเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติด ควรจัดให้มีช่องทางการประสานงานระหว่างหน่วยงานอย่างชัดเจน ไม่ให้มีข้อติดขัดในการประสานงาน การจัดทำฐานข้อมูล ผู้เสพ ผู้ค้า ผู้ผลิต และแหล่งข่าวต่างๆ เป็นเรื่องสำคัญมาก

5. ด้านกฎหมาย กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามยาเสพติดมีอยู่หลายฉบับ ควรนำกฎหมายที่เกี่ยวข้องมาใช้อย่างเต็มที่ เช่น ในเรื่องกฎหมายมาตรการยึดทรัพย์และกฎหมายฟอกเงิน ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติยังไม่มีความรู้และความชำนาญเพียงพอหรือยังไม่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นเจ้าพนักงานยึดทรัพย์ตามกฎหมาย ควรมีการฝึกอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ น่าจะมีการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคดียาเสพติด ไม่ว่าจะเหตุผลใดก็ตาม ไม่ควรมีเหตุบรรเทาโทษ การให้ลดโทษ หรือลดโทษได้ไม่ควรเกิน 1 ใน 3 และควรมีบทเพิ่มโทษ หากพบในสำนวนสืบสวนสอบสวนว่าเป็นผู้มีพฤติการณ์ค้ายาเสพติดมานาน และควรถือว่าเป็นนักค้ารายสำคัญ

6. ด้านเจ้าหน้าที่ ควรมีหลักประกันความมั่นคง และความปลอดภัยในการปฏิบัติตามนโยบาย และข้อสั่งการ การคัดเลือกบุคลากรของหน่วยงานทุกระดับชั้น ควรคำนึงถึงความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานเป็นลำดับแรก เจ้าหน้าที่หลายนายที่ปฏิบัติหน้าที่สืบสวนปราบปรามยาเสพติด ต้องตกอยู่ในอันตราย จากกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้มีอิทธิพลสูง มีอาวุธครบ กอดัน ช่มชู้ คุกคามความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน และครอบครัว จึงมีความเสี่ยงสูงในการเข้าหาข่าว หรือจับกุม ดังนั้น ผลตอบแทนควรสูงตามความเสี่ยง และต้องจัดทำนโยบายในการดึงประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไข ป้องกัน ปราบปราม ยาเสพติดด้วย

7. ด้านประชาชน ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปราบปรามยาเสพติด เพราะประชาชนนับเป็นผู้ใกล้ชิดและรับรู้สภาพปัญหาการผลิต การค้า และการเสพติดของผู้ที่อยู่ในพื้นที่มากที่สุด ควรมีการปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนได้ตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติด ต่อประเทศชาติ ชุมชน และลูกหลานในครอบครัวของเขาเหล่านั้น เจ้าหน้าที่ควรสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนว่าการแจ้งข่าวสารให้แก่เจ้าหน้าที่จะเป็นความลับ ไม่เปิดเผยให้ใครได้รับทราบแม้กระทั่งผู้บังคับบัญชาที่ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรมีระบบตอบแทนด้วยเงินรางวัลจำนวนมาก/สูง และให้ได้รับอย่างรวดเร็ว

8. ด้านสถานการศึกษาและเยาวชนกลุ่มเสี่ยง ควรมีการแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มเสี่ยง ต่อการใช้ยาเสพติดทั้งในสถานการศึกษาและภายนอกสถานการศึกษา ควรเน้นสถานศึกษาและสถาบันครอบครัวเป็นแหล่งเป้าหมายลำดับแรกในการประชาสัมพันธ์ ธรรมรงค์ แก้ไขปัญหายาเสพติด

ควรให้ความรู้ด้านพื้นฐานในการให้การศึกษาแก่ชุมชนเพื่อป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด แต่ บช.ปส. มักไม่ให้ความสำคัญ หากจะมีส่วนมากจะทำในนามของ สำนักงาน ป.ป.ส

9. ด้านการแสวงหาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน แสวงหาความร่วมมือกับ ประเทศเพื่อนบ้านที่อาณาเขตติดต่อกับไทย โดยไม่ต้องรอการประสานระดับประเทศ ให้เป็นการ ประสานระดับหน่วยงานหรือระดับท้องถิ่น ปรับปรุงข้อมูลข่าวสารด้านยาเสพติดให้ทันสมัยต่อ สถานการณ์ปัจจุบัน จัดหาเครื่องมือและเทคโนโลยีเพื่องานด้านการข่าวให้ทันสมัย เน้นการทำงาน ด้านเทคโนโลยีมากกว่าทำงานด้านแหล่งข่าวจากบุคคลสร้างเครือข่ายพลังชุมชนไว้เพื่อเป็นฐาน พลังการต่อสู้กับสถานการณ์ยาเสพติดในปัจจุบัน

10. ด้านการฝึกและสร้างผู้นำของกองบังคับการตำรวจปราบปรามยาเสพติด 1-4 ควรฝึกผู้นำและสร้างผู้นำที่เป็นแบบอย่างแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ฝึกอบรมงานการสืบสวน ติดตาม (สะกดรอย ล่อซื้อ ยุทธวิธี ฯลฯ)

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด (บช.ปส.) และหน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพ ร่วมกัน ควรทำการวิจัยเพื่อประเมินผลงานของตนในแต่ละหน่วยงานว่ามีนโยบาย มาตรการ หรือ กิจกรรมใด ที่ได้นำไปปฏิบัติแล้วมีผลดีไม่น้อยเพียงใด ควรดำเนินการต่อหรือควรยกเลิกหรือไม่ อย่างไร ดีกว่าไปว่าจ้างให้สถาบันการศึกษาสถาบันใดสถาบันหนึ่งทำการวิจัยประเมิน โครงการให้ เพราะผู้วิจัยจะได้แต่ข้อมูลจากรายงานผลการนำนโยบายไปปฏิบัติเฉพาะที่รวบรวมไว้ในเอกสาร เท่านั้น